

LUUMÄEN KUNTA

KUNNALLISTEN KULTTUURIPALVELUJEN TUOTTAMINEN

TOIMINTASUUNNITELMAEHDOTUS VUODELLE 2026

Nykytila

Luumäen kunnan yleinen kulttuuritoimi on tuotettu osittain ostopalveluna jo vuodesta 2005 alkaen. Toteuttajana on toiminut Kulttuuripalvelu Kaiku Ky, joka vaihtoi keväällä 2019 yrityksen nimen, joka on nyttemmin CreativeKaiku Ky, Kulttuuripalvelu Kaiku -nimen säilyessä yrityksen aputoiminimenä.

Luumäen kulttuuritoiminta on vilkasta ja perustuu pääosin aktiivisten yhdistysten ja yksityishenkilöiden toimintaan sekä näiden ja kunnan sekä CreativeKaikun yhteistyöhön. CreativeKaiku on toteuttanut ostopalveluna sekä kunnan omia tapahtumia että yhdistysten kanssa yhteistyössä järjestettyä toimintaa ja tilaisuuksia. Kunnan kulttuuritoimi on lisäksi mukana joidenkin tapahtumien järjestelyissä mm. tukien niitä lehti-ilmoituksin ja osallistumalla joidenkin tilaisuuksien järjestelykustannuksiin.

Kunnallisia tapahtumia ovat olleet mm. Kansallisen veteraanipäivän sekä Itsenäisyyspäivän juhlallisuuksien, konsertit, vierailuesitykset ym. Tapahtumista ja muusta toiminnasta on tehty vuosittain toimintaraportti.

Toimintaperiaatteet

Kunnallisen kulttuuritoimen keskeisinä periaatteina ovat olleet:

1. Kulttuuritoimintaa järjestetään ja sitä kehitetään yhteistyössä kunnan järjestöjen kanssa
2. Kulttuuritoimintaa järjestetään mahdollisimman tasapuolisesti ottaen huomioon kuntalaisten tarpeet sekä muiden tahojen järjestämä kulttuuritoiminta
3. Kulttuuritoimen rooli on koordinoida kunnan kulttuuritoimintaa
4. Tiedotustoimintaa eri kulttuuritapahtumista tehostetaan
sekä
5. Lasten ja nuorten kulttuurikasvatusta tehostetaan yhteistyössä eri tahojen kanssa

Kunta tai kulttuuritoiminnasta huolehtiva tuottaja ja järjestöt eivät ole vaihtoehtoja vaan ne muodostavat yhdessä toimivan kokonaisuuden.

Kulttuuritoimintaa järjestetään ja sitä kehitetään edellä mainittujen periaatteiden mukaisesti talousarvion ja muiden resurssien, kuten sopimuksessa määriteltyjen työpäivien, puitteissa. Kulttuuritoimintaa suunnitellaan myös käyttäen pohjana tehtyä kulttuurihyvinvointisuunnitelmaa, siinä olevia tavoitteita ja ehdotettuja toimenpiteitä.

Vuoden 2026 toiminta kulttuuritoimen osalta

1. Kulttuuritoimen kehittäminen; tilaisuudet sekä yhteistyössä järjestöjen kanssa toteutettavat tilaisuudet

Kulttuuritoiminnan merkitys kasvaa koko ajan ja erilaiset tutkimukset ovat vahvistaneet sitä, että kulttuuritoiminnalla tunnustetaan olevan tärkeä rooli mm. yhteisöllisyyden rakentajana ja identiteetin vahvistajana sekä ennaltaehkäisevänä ja myös hyvinvointia lisäävänä toimintana. Myös nykyisessä HYTE -toimintamallissa mitataan mm. kulttuurin vaikutusta hyvinvointiin ja terveyteen. Paitsi harrastustoimintaedellytysten luominen, myös tapahtumien järjestäminen auttaa em. asioissa; tapahtumissa näkyvänä osana on yleensä vain tapahtuma, mutta tämän yleisölle näkyvän osan lisäksi on itse tapahtuman suunnitteluun liittyvillä toimilla ja tapahtuman järjestelyillä oikeastaan yhteisön kannalta vielä tärkeämpi merkitys yhteisöllisyyden ja identiteetin luomisessa ja rakentamisessa. Itse tapahtuma on käytännössä vain pieni osa koko tapahtuman järjestämisen prosessia. Tämän vuoksi myös yhteistyötä kehittävät ja yhdessä toteutettavat tapahtumat on nähtävä kunnassa hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä edistävinä tekijöinä.

Kulttuuritoiminnalla on usein kunnille myös taloudellista merkitystä ja hyvin hoidettuna se on myös tärkeä vetovoima ja –imagotekijä; kulttuuristaan rikas kunta näyttäytyy myös ulospäin aktiivisena ja houkuttelevana ja luo varmasti asumisviihtyvyyttä sekä lisää alueen vetovoimaisuutta sekä myös kulttuurimatkailua.

Kuntien rooliksi on muotoutunut lähinnä oman kunnan paikallisen kulttuuritoiminnan koordinointi ja yhteistyön kehittäminen paikallistasolla eri toimijoiden kesken. Kolmannen sektorin rooli kulttuuritapahtumien ja muiden kulttuuritoimien ja –harrastusten tuottajana on puolestaan kasvanut. Kuntasektorin osallistuminen tähän työhön on kuitenkin erityisen tärkeää paitsi edellytysten luojana, myös tukijana ja omalta osaltaan toteuttavassa työssä mukana olevana tahona. Kehittämistyössä tuleekin myös entistä enemmän huomioida paikalliset yhteisöt ja ihmiset unohtamatta kuitenkaan tapahtumien ja kunnan kulttuuritoiminnan luomia imagotekijöitä ja vaikutusta kunnan näkyvyyteen, markkinointiin ja kulttuurimatkailuun.

CreativeKaiku selvittää tarpeen mukaan mahdollisuuksia toteuttaa erilaisia kulttuuritoiminnan kehittämishankkeita ja näiden rahoitusta. Tässä toimintasuunnitelmassa mainitut tehtävät ja tapahtumat toteutetaan talousarvio- ja työaikaresurssien antamien mahdollisuuksien mukaan.

CreativeKaiku Ky ehdottaa kulttuuritoiminnan toteuttamista kunnassa seuraavasti:

1. Yhdistysten ja yhteisöjen kanssa tehtävän yhteistyö

- Käskassara-yhteistyöryhmän toiminta

Käskassara-yhteistyöryhmän toimintaa jatketaan siinä määrin, kuin se on mahdollista. Palavereja pidetään mahdollisuuksien mukaan sekä paikallisesti että internet-yhteyksien välityksellä. CreativeKaiku Ky huolehtii Käskassara -yhteistyöryhmän koollekutsumisesta sekä ryhmän toiminnasta.

Käskassara -yhteistyöryhmä on koottu kuntalaisten ja yhdistysten edustajista ja se toimii itseään täydentävänä ja vapaaehtois pohjalta. Kulttuuritoiminnan lisäksi työryhmä toimii yhteistyöelimenä kuntalaisten ja yhdistysten suuntaan myös liikunta- ja nuorisotoimien osalta. Kulttuuritoimintaa ja siihen liittyviä toimenpiteitä sekä ehdotuksia pohditaan ja valmistellaan myös yhteistyössä Käskassara -työryhmän kanssa. Käskassara -yhteistyöryhmän ehdottamia toimenpiteitä käsitellään kunnan toimielimissä tarvittaessa ja toteutetaan kunnan resurssien sekä talousarvion puitteissa.

- Järjestöpalaveri

Tämä toimintasuunnitelma sisältää kaikille avoimen järjestöpalaverin pitämisen 1 – 2 kertaa vuodessa. Tiedotuksesta huolehditaan myös facebook-sivuilla sekä mahdollisesti järjestettävien internet-kokouksien tai webinaarein ja sähköpostitse.

- Vierailut yhdistyksissä

CreativeKaikon edustajat voivat vierailla yhdistysten tilaisuuksissa, kuten yleisissä kokouksissa, kutsuttaessa. Näissä tilaisuuksissa kerrotaan kunnallisen kulttuuritoimen kuulumiset ja kuullaan yhdistysten ehdotuksia toiminnan kehittämiseksi edelleen.

- Toimijoiden avustaminen (mainokset, luvat ym.)

Toimijoiden avustamisella tarkoitetaan tässä joko osittaista työpanosta, avustamista mainosten suunnittelussa ja tiedottamisessa tai esimerkiksi avustamista lupahakemuksen laadinnassa tms. Toimijoiden avustamista tehdään, mikäli se on välttämätöntä jonkin tietyn toiminnan syntymiseksi / jatkumiseksi ja mikäli työajalliset ja muut resurssit antavat tähän mahdollisuuden. Käytettävästä työajasta keskustellaan tapauskohtaisesti sivistystoimenjohtajan kanssa, joka päättää, voidaanko sopimustyoaika käyttää kyseiseen tehtävään.

Varsinaiset kulttuuritoimintaan kohdistettavat avustukset sekä mahdollinen rahallinen tuki mm. lehti-ilmoitusten tai mainosten toteutuksessa (painatukset, tulosteet ym.) eivät sisälly tähän suunnitelmaan, vaan ne sisältyvät kunnan sivistystoimen muuhun talousarvioon ja niistä keskustellaan näin ollen suoraan kunnan sivistys- ja hyvinvointijohtajan kanssa.

2. Tapahtumien tuottaminen

CreativeKaiku kokoaa yhdessä kunnan sivistystoimen kanssa tarvittaessa kunkin tapahtuman suunnittelua ja toteutusta varten erilliset työryhmät eri yhteisöjen ja yhdistysten edustajista. Kaiku vastaa työryhmien koollekutsumisesta, suunnittelusta, yhteistyön koordinoinnista, tapahtumien organisoinnista ym. niihin liittyvistä tehtävistä. Tapahtumasuunnittelua ja -toteutusta tehdään koko kalenterivuoden ajan resurssien (talousarvio ja sovittu työaika) sallimissa rajoissa ja sivistystoimen kanssa neuvotellen.

CreativeKaiku ehdottaa toteutettavaksi vuonna 2026 seuraavia tapahtumia riippuen talousarvion ym. resursseista:

Helmikuu:

- Tiistaina 3.2.2026 vuoden ensimmäinen järjestöpalaveri
- Kalevalanpäivän (28.2.) tienoossa käynnistetään Luumäen kirjaston kanssa kunnan oma lukumaraton, jossa kunnan viranhaltijoiden ja luottamusmiesten sekä yhdistystoimijoiden ym. edustajat lukevat kirjan. Lukumaraton striimataan. Paikka ja muu toteutus neuvotellaan erikseen (esim. mikä kirja). Tavoitteena on lisätä lukuharrastusta. Toteutetaan mahdollisesti vastaava myös koululaisten keskuudessa.

Huhtikuu:

- Lasten ja nuorten taidetapahtuma, tapahtuman toteutus riippuu siitä, onko kouluilla ja varhaiskasvatuksella sekä päivähoitotoimella mahdollisuus osallistua tapahtumaan. Toteutuessaan tapahtuma sisältää esittävien taiteiden lisäksi myös kuvataiteet, käsityöt, kirjallisuuden, valokuvauksen ja videotaiteen. Esittävien taiteiden katselmus järjestetään yhtenä päivänä, muista taiteenaloista järjestetään näyttely, joka on avoinna 2 vko – 1 kk.
- Konsertti, teatteriesitys tms. yleisölle, toteutetaan saapuneiden tarjousten perusteella ja talousarvion resurssien puitteissa. Kuntaan sekä CreativeKaiku Ky:lle tulee säännöllisesti tarjouksia erilaisten vierailuesitysten tilaamiseksi kuntaan. Mikäli tällaisia tarjouksia tulee,

niistä keskustellaan sivistys- ja hyvinvointijohtajan kanssa.

- Kansallisen veteraanipäivän huomioiminen 27.4.2026, seppeleenlaskutilaisuus. Keskustellaan myös mahdollisesta koulun / koulujen kanssa yhteistyössä toteutettavasta tapahtumasta tai vaihtoehtoisesti yleisölle järjestettävästä konsertista tms.
- Kevään kylävierailut: toteutetaan mahdollisuuksien mukaan kunnan kylävierailut Luotolan, Orkolan sekä Munne-Inkilän alueilla.

Toukokuu:

- 5-6-luokkalaisten linnoitusseikkailut (liittyvät koulun kulttuuripolkuun)

Kesä-heinäkuu:

- Kesäpäivä Luumäen kylillä. Tapahtuman järjestämistä on ehdotettu Jurvala-Kangasvarsi-Toikkala-Suoanttila-alueelle (keskusteltu Käskassara-työryhmässä), mikäli kyläalueet innostuvat tapahtuman järjestelyistä, osallistuu Kaiku sen järjestelyihin kunnan työajan puitteissa.
- Luontopäivä, toivottu jo kesälle 2025 Heikkilän kylälle. Toteutetaan mahdollisesti yhteistyössä Luontokipinä-hankkeen kanssa.
- Kirjallisuustapahtuma, mahdollinen yhteistyö Kymi Librin kanssa.

Elokuu:

- 8.8.2026 Vallijamit

Syyskuu:

- Lasten linnoituspäivä; päiväkotikouluikäisille ja alakouluille suunnattu tapahtuma, jossa erilaisia työpajoja ja -pisteitä, linnoitusseikkailu (Kaiku) ym. Kysytään tapahtumaan mukaan Rytmirekkaa.

Lokakuu:

- Mahdollinen tilattava konsertti tai teatteriesitys. (vrt.huhtikuu)
- Syksyn järjestöpalaveri.

Marraskuu:

- Kulttuurihyvinvointiseminaari, järjestetään, jos resurssit saadaan järjestymään. Yhteistyö hyvinvointikoordinaattorin kanssa. Tavoitteena selventää kulttuurihyvinvoinnin käsitettä. Kaikille avoin tapahtuma, jossa myös kulttuurialan ammattilaisille työkaluja kulttuurihyvinvointiin liittyvään toimintaan.

Joulukuu:

- Itsenäisyyspäivän tienoon tapahtumat 5. ja 6.12.2026.
 Itsenäisyyspäivän juhlallisuudet 5.12. ja 6.12.2025 toteutetaan yhteistyössä Luumäen kunnan ja seurakunnan sekä kansalaisjärjestöjen kanssa.
 Itsenäisyyspäivän aattona 5.12.2025 sytytetään nuorisojärjestöjen toimesta kynttilät presidentti P.E. Svinhufvudin haudalle ja samalla pidetään pieni tilaisuus. Itsenäisyyspäivän 6.12.2025 huomioiminen, esimerkiksi tapahtuma, suunnitellaan yhteistyössä eri tahojen kanssa.

4. Muut toimet

Neuvottelut kunnan edustajien ja järjestöjen ym. tahojen kanssa, suunnittelutehtävät, asiantuntijatehtävät ym.

CreativeKaiku Ky osallistuu Luumäen koulutoimen kulttuuripolun kehittämiseen ja osin toteuttamiseen.

CreativeKaiku Ky tekee myös muita, sivistys- ja hyvinvointijohtajan osoittamia toimia sovitun työajan puitteissa. Nämä toimet voivat koskea kulttuurisektorin lisäksi myös esimerkiksi matkailusektoria.

Lisäksi Kaikun työaikaa kuluu muun muassa: toimintasuunnitelmien ja -kertomusten laatimiseen sekä mahdolliseen hankesuunnitteluun.

2. Tiedotus

Tiedottamista tehdään yhteistyössä kunnan tiedottajan kanssa. CreativeKaiku Ky huolehtii tapahtumakohtaisten tietojen kokoamisesta ja välittämisestä kunnan tiedottajalle niiden tapahtumien osalta, joiden järjestelyissä Kaiku on vastuutahona. Tiedottamisella tarkoitetaan tässä tapauksessa lehtipuffeja, -kirjoituksia, tiedotustilaisuuksia tarvittaessa sekä talousarvion antamisissa puitteissa maksullisia ilmoituksia, julisteita ja tiedotuskirjeitä.

3. Toimintasuunnitelman muutokset

Toimintasuunnitelmaa tarkistetaan ja sitä muutetaan tarvittaessa. Muutosehdotuksista neuvotellaan sivistys- ja hyvinvointijohtajan kanssa.